

2. Курсові різниці: бухоблік і вплив на оподаткування єдиним та податком на прибуток. *7eminar*. 2025. URL: <https://7eminar.ua/news/13069-kursovi-riznici-buxoblik-i-vpliv-na-opodatkovannya-jedinim-ta-podatkom>.

3. Малецька О. І. Організація обліку та оподаткування експортно-імпортних операцій підприємства в умовах загроз економічній безпеці України. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2025. Т. 1, № 21. С. 405–415. doi: <https://doi.org/10.15330/apred.1.21.405-415>.

4. Проценко М. Чи виникають під час експорту повністю оплаченого товару курсові різниці? *Все про бухгалтерський облік*. 2025. № 61. URL: <https://gazeta.vobu.ua/archives/78192>.

5. Сидіч М. Ю. Аналіз нормативно-правового регулювання обліку і контролю експортних та імпортних операцій. *Економічний вісник Донбасу*. 2025. № 3(81). С. 77–82. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-3\(81\)-77-82](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-3(81)-77-82).

Камбур К.В.,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
обліково-фінансового факультету
Науковий керівник – **Дубініна М.В.,**
д-р. екон. наук, професор
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв

УПРАВЛІННЯ РЕЗЕРВАМИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ОСНОВІ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Сучасні умови функціонування аграрних підприємств характеризуються підвищеним рівнем невизначеності та ризиків. Це зумовлює зростання ролі обліково-аналітичної інформації в системі управління. Важливим інструментом у цьому процесі виступають резерви, які дозволяють забезпечити фінансову стійкість підприємства. Вони формують основу для покриття можливих втрат і непередбачених витрат. Обліково-аналітична система забезпечує інформаційне підґрунтя для прийняття управлінських рішень. Якість цієї інформації визначає ефективність управління резервами. У результаті підвищується здатність підприємства адаптуватися до змін зовнішнього середовища. Це підтверджує актуальність дослідження.

Резерви в системі бухгалтерського обліку розглядаються як інструмент захисту капіталу та забезпечення безперервності діяльності підприємства. Вони виконують функцію покриття майбутніх витрат і втрат, що можуть

виникати в умовах невизначеності [2]. Такий підхід підкреслює їх стратегічне значення. Резерви формують додатковий фінансовий ресурс для стабілізації діяльності підприємства. Вони також сприяють зниженню негативного впливу ризиків. У аграрному секторі це має особливе значення. Це пов'язано з високою залежністю від природних факторів.

Особливості аграрного виробництва визначають специфіку формування резервів. Сезонність, біологічна трансформація активів та кліматичні ризики ускладнюють прогнозування результатів діяльності [1]. Це потребує використання спеціальних підходів до управління резервами. Обліково-аналітична інформація має враховувати ці фактори. Вона повинна забезпечувати своєчасне виявлення ризиків.

Важливим є розмежування понять «резерви» та «забезпечення». Забезпечення відображають майбутні зобов'язання підприємства, тоді як резерви виконують функцію фінансового захисту [1]. Це розмежування має суттєве значення для управління. Воно впливає на методику обліку та аналізу. Неправильне трактування цих категорій знижує якість облікової інформації. Це ускладнює процес прийняття управлінських рішень. Тому необхідне чітке методичне забезпечення.

Критичний аналіз практики показує, що формування резервів на підприємствах часто має формальний характер. Відсутність належного аналітичного обґрунтування знижує їх ефективність [1]. Це призводить до викривлення фінансових показників. Також знижується рівень довіри до облікової інформації. Недостатня деталізація облікових процедур ускладнює контроль. У результаті підвищуються ризики управлінських помилок. Це свідчить про необхідність удосконалення обліково-аналітичного забезпечення.

Обліково-аналітична інформація відіграє ключову роль у процесі управління резервами. Вона забезпечує оцінку їх достатності та ефективності використання [2]. Це дозволяє своєчасно коригувати управлінські рішення. Інформація повинна бути достовірною та релевантною. Її аналітичність визначає якість управління. У аграрних підприємствах це має особливе значення. Це пов'язано з високим рівнем невизначеності.

Формування резервів повинно базуватися на ризик-орієнтованому підході. Це передбачає врахування ймовірності виникнення втрат і їх можливих наслідків [1]. Такий підхід дозволяє підвищити ефективність використання ресурсів. Він також сприяє забезпеченню фінансової стабільності підприємства. Облікова політика повинна враховувати ці аспекти. Це підвищує її значення як інструменту управління. У результаті покращується якість облікової інформації.

Важливим елементом управління резервами є система внутрішнього контролю. Вона забезпечує перевірку правильності їх формування та

використання [2]. Це дозволяє своєчасно виявляти відхилення. Контроль сприяє підвищенню достовірності облікової інформації. Він також забезпечує дотримання встановлених процедур. У результаті знижується рівень фінансових ризиків. Це підвищує ефективність управління підприємством.

Подальший розвиток управління резервами пов'язаний із удосконаленням облікової політики. Вона повинна забезпечувати чітке регламентування процесів формування та використання резервів [1]. Необхідно враховувати галузеву специфіку аграрного виробництва. Це дозволяє підвищити адаптивність облікової системи. Важливим є також впровадження сучасних інформаційних технологій. Це сприяє підвищенню оперативності обробки інформації. У результаті зростає ефективність управління.

Управління резервами аграрних підприємств на основі обліково-аналітичної інформації є важливим фактором їх стабільного розвитку. Воно забезпечує формування достовірної інформаційної бази для прийняття рішень. Це дозволяє мінімізувати вплив ризиків і підвищити фінансову стійкість підприємства [1]. Обліково-аналітична система виступає ключовим елементом цього процесу. Її розвиток потребує системного підходу. Це створює передумови для підвищення ефективності діяльності аграрних підприємств. У результаті забезпечується їх конкурентоспроможність.

Список використаних джерел

1. Демська Ю.В. Роль професійного судження при формуванні резервів капіталу на підприємстві. *Економіка, облік, фінанси та право в умовах глобалізації* : тези доповідей Міжнародної науковопрактичної конференції. Полтава, Україна, 8 лютого 2021 р. Полтава: ЦФЕНД.

2. Садовська І., Замула І., Мельник К. Політика формування забезпечень та резервів в обліково-аналітичній системі сільськогосподарського підприємства. *Економіка та суспільство*. 2026. (83). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-83-117>.